

วารสารปารมิตา

JOURNAL OF PARAMITA

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2564)

Vol. 3 No. 1 (January – June 2021)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นวารสารตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความหนังสือ และบทความวิชาการประเภทอื่นๆ
2. เพื่อเป็นสื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นวารสารเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามนุษย์ตามหลักการศึกษาศาสนาและศาสตร์ต่างๆ
4. เพื่อพัฒนาวารสารให้เป็นที่ไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลงานการวิจัยและบทความทางวิชาการทางพระพุทธศาสนาและศาสนาต่างๆ รวมทั้งปรัชญาให้เป็นที่ไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI

เจ้าของ

ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม (RESEARCH CENTER FOR DHAMMSUKSA PHRAPARIYATTIDHAMMA OF WATAWUTWIKASITARAM SCHOOL) ภูมิกุณแม่ชาลิ่ง ห้อง 305 เลขที่ 137 วัดอาวุธวิกสิตาราม ถนนจรัญสนิทวงศ์ 71 บางพลัด กรุงเทพฯ 10700 โทร 0860864258

ที่ปรึกษา

พระเทพปัญญามุนี	เจ้าอาวาส/เจ้าสำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม
พระราชดิลก, ดร.	ประธานกรรมการบริหารการศึกษา
พระศรีวินยาภรณ์, ดร.	เจ้าคณะแขวงบางพลัด
พระมหาสมาน ธมฺมวชิโร	อาจารย์ใหญ่สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม
ผศ.ดร.เนตร หงษ์ไกรเลิศ	มหาวิทยาลัยสยาม
นาวาเอก ดร.นพดล บงกชกาญจน์	กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
ดร.วิลาสินี วัฒนมงคล	ผู้พิพากษาสมทบ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสงคราม

บรรณาธิการวารสาร

พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตตโม, ผศ.ดร.

กองบรรณาธิการวารสาร

พระบุญฤทธิ์ อภิปัญโญ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.มนัสวี ศรีนนท์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.ธเนศ เกษศิลป์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.สุณี เวชประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยนวมินทราชินี
พ.ต.ท.หญิง ดร.ปิยะนุช ศรีสรานุกรม	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
นายครรชิต มีซอก	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

พระครูโกศลศาสนบัณฑิต, รศ.ดร.	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี, ผศ.ดร.	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.กฤต ศรียะอาจ	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.คงสฤษฏ์ แพงทรัพย์	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.ณัฐพงษ์ มะลิซ้อน	วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผศ.ดร.ประยูร ป้อมสุวรรณ	วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผศ.ดร.สมพร เหลาฉลาด	วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ดร.กฤตสุขชิน พลเสน	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.สุรัชย์ พุดชู	คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.สมเจต หลวงกัน	ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม

ฝ่ายจัดรูปเล่ม/สมาชิกวารสาร

ดร.มนัสวี ศรีนนท์ นายสุขชาน มั่งมั่น นายอริย์ธัช เลิศอมรไชยกิจ นางสาวพรทิพย์ พุทธิกิตติวงศ์

พิมพ์ที่

จี คลาส (G CLASS) เลขที่ 26/19 ศาลายา พุทธมณฑล นครปฐม 73170
โทร 028892223 โทรสาร 028893204 อีเมลล์ g_class@hotmail.com

บทบรรณาธิการ

พ.ศ. 2564 นับว่าเป็นปีที่ 3 ในการจัดพิมพ์วารสารปารมิตา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม โดยทางกองบรรณาธิการได้บริหารจัดการวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI มีการตรวจประเมินผลงานวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายหน่วยงาน กล่าวคือมีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ 2 รูป/คน ประเมิน 1 บทความ เพื่อเป็นการรักษามาตรฐานทางวิชาการและได้เน้นการบริหารวารสารทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณให้เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อไป

วารสารปารมิตาฉบับนี้ได้นำเสนอผลงานของนักวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ ที่น่าสนใจดังนี้

1. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณะของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร (THE PEOPLE'S SATISFACTION TOWARDS THE PUBLIC SERVICE OF KAMPHAENGPHEH TOWN MUNICIPALITY, KAMPHAENGPHEH PROVINCE) โดย พระครูสิทธิวิจิตรราทร (วรสิทธิ์ นันท์ อภิญาโณ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พบว่า 1) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณะของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านงานให้บริการและบริการชุมชน รองลงมา ได้แก่ ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ 2) การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการสาธารณะของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชรโดยรวม 4 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการสาธารณะของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชรโดยรวม 4 ด้านไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการให้บริการสาธารณะของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า 1) ด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ความถี่สูงสุด ได้แก่ เทศบาลควรวางท่อระบายน้ำและรางระบายน้ำให้ทั่วทุกชุมชน 2) ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ความถี่สูงสุด ได้แก่ เทศบาลควรมีการจัดเก็บขยะมูลฝอยให้ทั่วทุกชุมชนจำนวน 3) ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ความถี่สูงสุด ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดของเทศบาลควรมีรถรับส่งนักเรียน 4) ด้านงานให้บริการและการบริการชุมชนความถี่สูงสุด ได้แก่ เทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์ให้รวดเร็วอย่างทั่วถึง

2. ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการทางการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีศาสนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี (STUDENTS' SATISFACTION TOWARD EDUCATION SERVICE OF AT SRISASANAVITAVA PARIYATIDHAM SCHOOL, MUEANG DISTRICT, UBONRATCHATHANI PROVINCE) โดย พระสมบุรณ์ กุวิวิโส บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พบว่า 1) ความพึงพอใจต่อการให้บริการทางการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ศรีศาสนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการให้บริการทางการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ศรีศาสนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่านักเรียนมีอายุ ต่างกัน มีความพึงพอใจ

ต่อการให้บริการทางการศึกษาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนักเรียนมี ระดับชั้น และเกรดเฉลี่ยต่างกันพบว่ามีความพึงพอใจต่อการให้บริการทางการศึกษาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะแนวทางการให้บริการทางการศึกษาของนักเรียน ได้แก่ โรงเรียนควรมีการปรับปรุงระบบการบริการ การสร้างความพึงพอใจ และปรับปรุงระบบงานแบ่งงานให้ชัดเจนตามหน้าที่

3. การศึกษาเชิงวิเคราะห์แนวคิดเรื่องชราในพุทธปรัชญาเถรวาท (An Analytical Study of the Concept of Jara in Theravada Buddhist Philosophy) โดย พระतीयง ตปสีโล นักวิชาการอิสระ ด้านพุทธศาสนาและปรัชญา พบว่า 1. แนวคิดเรื่องชราในศาสตร์ต่าง ๆ พบว่า ชรา ได้แก่ ความแก่ ของผู้สูงอายุ โดยมีการนับอายุ 60 ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย เช่น ทาง ตา หู จมูก ลิ้น ร่างกาย และใจ เกิดการเสื่อมสภาพทรุดโทรมที่ส่งผลเสียกับชีวิตตนเอง ต่อครอบครัว และประเทศชาติ ที่ต้องสูญเสียบุคลากรสำคัญของหน่วยงาน เมื่อต้องเกษียณ หรือตายจากไป 2. แนวคิดเรื่องชราในพุทธปรัชญาเถรวาท พบว่า ชรา ได้แก่ ความแก่ ความคร่ำคร่า ความชำรุด ความทรุดโทรม ความมีพินหลุด ความมีผมหงอก ความมีหนังเหี่ยวยุ่น ความเสื่อมอายุ ความห่อหมกแห่งอินทรีย์ และรูป โดยเกิดขึ้นจากอำนาจของอวิชชาก็คือ ความไม่รู้ว่าอุปาทานชั้น 5 ว่าเป็นทุกข์ ซึ่งประกอบด้วย รูปนาม ที่อาศัยอายตนะ คือ อาศัย ตา หู จมูก ลิ้น และใจ (อารมณ์) เป็นแดนเกิด ทำให้มนุษย์เกิดในสังสารวัฏนี้ต้องพบกับ ความแก่ เจ็บ และตาย เช่นนี้ โดยเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของธรรมชาติที่เรียกว่า ไตรลักษณ์ 3. วิเคราะห์แนวคิดเรื่องชราในพุทธปรัชญาเถรวาท สรุปว่า ชรามีสมาเหตุมาจากความไม่รู้ในอริยสัจ 4 คือ ไม่รู้ทุกข์อริยสัจ ไม่รู้สมุทัยอริยสัจ ไม่รู้ทุกขนิโรธอริยสัจ ไม่รู้ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทา และไม่รู้ชั้น 5 ชาติ อายตนะ ที่เป็นอดีต ที่เป็นอนาคต ที่เป็นทั้งอดีตอนาคต จึงต้องวนเวียนในสังสารวัฏแห่งการเกิด แก่ เจ็บ และตาย ความเศร้าเสียใจ ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจ ความประจวบกับสิ่งไม่เป็นที่รัก ความพลัดพรากจากสิ่งที่รักปรารถนาสิ่งใดไม่ได้สิ่งนั้น อุปาทานชั้น 5 เป็นทุกข์ จึงต้องปฏิบัติตามอริยมรรคมีองค์ 8 ประการ สรุปก็คือ ศีล สมาธิ และปัญญา ที่เป็นแนวทางการปฏิบัติ เพื่อดับอวิชชา ตัณหา มานะและทิฏฐิ

4. แนวคิดและหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนาเถรวาท (Concepts and Principles of Mahayana Buddhism) โดย มนัสวี ศรีนนท์ สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล พระมหามฆวิรินทร์ ปุริสุตโตโม ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม และ พระมหาสมเจต สมจारी พระบุญฤทธิ์ อภิปัญโญ พัทธินทร พูลเฉลียว พัทธี โคตรภา เขมจิรา ขวัญทอง วรณิดา สุขนก ครรชิต มีของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สรุปว่า พระพุทธศาสนาเถรวาทเป็นนิกายในศาสนาพุทธฝ่ายเถรวาทที่นับถือกันอยู่ประเทศแถบตอนเหนือของอินเดีย เนปาล จีน ญี่ปุ่น เกาหลี เวียดนาม มองโกเลีย ไปจนถึงบางส่วนของรัสเซีย ส่วนจุดเด่นของพระพุทธศาสนานิกายนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับแนวคิดการบำเพ็ญตนเป็นพระโพธิสัตว์ เพื่อสร้างบารมีในการช่วยเหลือสรรพชีวิตในโลกไปสู่ความพ้นทุกข์ สำหรับการปฏิบัติตามพระวินัยนั้นผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนาเถรวาทใช้เป็นแนวทางให้เอื้อต่อการปฏิบัติธรรมเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและดำรงตนให้ดี

5. ความสัมพันธ์ระหว่างประเพณี วัฒนธรรม และศิลปะไทยตามแนวพุทธศาสตร์ (The Relationship between Tradition, Culture and Thai Arts in accordance with Buddhist Principles) โดย ธเนศ เกษศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และ อาคม

ดวงมาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สรุปว่า วัตถุประสงค์ในการจัดทำบทความนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาประเพณีไทย 2) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมไทย 3) เพื่อศึกษาศิลปะไทย และ 4) แนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างประเพณี วัฒนธรรม และศิลปะไทยตามแนวพุทธศาสตร์ พบว่า 1) ประเพณี วัฒนธรรม และศิลปะของสังคมไทยถือได้ว่าเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตตั้งแต่เกิดจนตายที่มีความเชื่อมโยงกับหลักธรรมของพระพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้ง 2) บริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปบ้างของประเพณี วัฒนธรรมและศิลปะ แต่ทั้งนี้ก็ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ของสังคมไทยอยู่ 3) ความสัมพันธ์ของประเพณี วัฒนธรรมและศิลปะจึงเป็นการแสดงออกถึงความมีอารยธรรมของสังคมไทยภายใต้แนวคิดทางพระพุทธศาสนา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	ค
สารบัญ	ฉ
ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณะ ของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร (THE PEOPLE'S SATISFACTION TOWARDS THE PUBLIC SERVICE OF KAMPHAENGPHET TOWN MUNICIPALITY, KAMPHAENGPHET PROVINCE) พระครูสิทธิวิจิตร (วรสิทธิ์นันท์ อภิญาโณ)	1
ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการทางการศึกษาของนักเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีศาสนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี (STUDENTS' SATISFACTION TOWARD EDUCATION SERVICE OF SRISASANAVITAVA PARIYATIDHAM SCHOOL, MUEANG DISTRICT, UBONRATCHATHANI PROVINCE) พระสมบุรณ์ กวีวิไล	14
การศึกษาเชิงวิเคราะห์แนวคิดเรื่องชราในพุทธปรัชญาเถรวาท (An Analytical Study of the Concept of Jara in Theravada Buddhist Philosophy) พระเที่ยง ตปสีโล	23
แนวคิดและหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนาหายาน (Concepts and Principles of Mahayana Buddhism) มนัสวี ศรีนนท์ พระมหาหมขวินทร์ ปุริสุตตโม พระมหาสมเจต สมจारी พระบุญฤทธิ์ อภิปัญโญ พัทธรินทร์ พูลเฉลียว พัชรี โคตรภา เขมจิรา ขวัญทอง วรณิดา สุขนก และ ครรชิต มีซอง	30
ความสัมพันธ์ระหว่างประเพณี วัฒนธรรม และศิลปะไทยตามแนวพุทธศาสตร์ (The Relationship between Tradition, Culture and Thai Arts in accordance with Buddhist Principles) ธเนศ เกษศิลป์ และ อาคม ดวงมาลัย	43
จริยธรรมการตีพิมพ์บทความในวารสารปารมิตา	58
ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	
การเตรียมต้นฉบับเพื่อการเสนองานตีพิมพ์ในวารสารปารมิตา	60
ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	